

JAK SE ČEŠI ZDRAVÍ, PŘEDSTAVUJÍ, OSLOVUJÍ?

КАК ЧЕХИ ЗДОРОВАЮТСЯ, ПРЕДСТАВЛЯЮТСЯ, ОБРАЩАЮТСЯ ДРУГ К ДРУГУ?

V této lekci se naučíte

- fráze potřebné pro zdravení, představování,
- zkratky titulů, tituly,
- koncovky titulů a profesí ženského rodu,
- koncovky ženských příjmení,
- informační nápisy,
- názvy států, jejich obyvatel, národností.

На этом уроке вы познакомитесь

- с необходимыми фразами для приветствия, представления,
- с сокращениями званий, званиями,
- с окончаниями званий и профессий женского рода,
- с окончаниями женских фамилий,
- с информационными надписями,
- с названиями государств, их жителей, национальностей.

V této lekci najdete

- přehled podstatných jmen,
- názvy českých pádů,
- koncovky 1., 4. a 5. pádu podst. jm. jedn. č.,
- přehled přídavných jmen,
- česká zájmena osobní, přivlastňovací, tázací,
- přehled českých sloves,
- časování slovesa „BÝT“.

На этом уроке вы найдете

- обзор имен существительных,
- названия чешских падежей,
- окончания именительного, винительного и «звательного» падежей имен сущ. ед. ч.,
- обзор имен прилагательных,
- чешские местоимения личные, притяжательные, вопросительные,
- обзор чешских глаголов,
- спряжение глагола «БЫТЬ».

I. FRAZELOGIE

002_L2_Fr

Pozdravy (přivítání, loučení)

Dobrý den!
 Dobré ráno!
 Dobrý večer!
 Dobrou noc!
 Šťastnou cestu!
 Ahoj! (při příchodu i odchodu)
 Na shledanou!
 Ahoj! (při příchodu i odchodu)
 Tak zítra!
 Mějte se dobře!
 Buď/te zdrav/i/!
 Vítám/e vás/Vás!
Představování
 Jak se jmenujete/jmenuješ?
 Jmenuji/u se Pavel Novák.
 Kdo jste?
 Jsem Pavel Novák.
 Těší mě!
 Rád vás poznávám.
 Jste/jsi student/ka?
 Ano/ne.
 Jste/jsi Čech/Češka?
 Ano, jsem Čech. Ne, nejsem Čech, jsem Rus,
 Ukrajinec, Bělorus.

Фразеология

Приветы (формы приветствия, прощания)

Здравствуй (те)!
 Доброе утро!
 Добрый вечер!
 Спокойной ночи!
 Счастливого пути!
 Привет!
 До свидания!
 Пока!
 До завтра!
 Всего хорошего! Всего доброго!
 Будь/те здоров/ы/!
 Добро пожаловать!
Представление
 Как вас/тебя зовут?
 Меня зовут Павел Новак.
 Кто Вы?
 Я Павел Новак.
 Очень приятно!
 Рад Вас видеть.
 Вы/ты студент/ка?
 Да. /Нет.
 Вы/ты чех/чешка?
 Да, я чех. Нет, я не чех, я русский,
 украинец, белорус.

Jste/jsi cizinec/cizinka?
 Ano, jsem cizinec/cizinka.
 Ne, nejsem cizinec/nejsem cizinka.
 Odkud jste/jsi?
 Jsem z Ruska, z Ukrajiny, z Běloruska.
 Dovolte, abych se představil.
 (Jmenuji/u/ se) Libor Bárta.
 (Jsem) Ivana Janásková.
 Jsem ředitel (zástupce ředitele) firmy Čedok.
 Jsem inženýr, doktor, manažer.
 Zastupuji akciovou společnost SportDream.
 Jak se máte?
 Dobře. Fajn. Všechno v pořádku.
 Normálně.
 Raději se neptej.
 Špatně.
 Nebudu zdržovat.
 Dovolte, abych vás pozval na kávu (na šálek kávy).
 Děkuji/u.
 Pozdravujte Petra, Ivetu!
 Petr přijde za chvíli.
 Můžeme si tykat.

Informační nápisy

Čekárna
 Informační kancelář
 Jízdní řád
 Místenky
 Mimo provoz
 Nástupiště 1, 2, 3
 Nouzový východ
 Občerstvení
 Obsazeno
 Otevřeno, Zavřeno
 Pěší zóna
 Pozor!
 Pokladna
 Příští stanice
 Přechod pro chodce
 Směnárna
 Úschovna zavazadel
 Vchod, Východ

Вы/ты иностранец/иностранка?
 Да, я иностранец/иностранка.
 Нет, я не иностранец/иностранка.
 Откуда Вы/ты?
 Я из России, из Украины, из Белоруссии.
 Позвольте/Разрешите представиться.
 (Меня зовут) Либор Барта.
 Я Ивана Янаскова.
 Я директор (замдиректора) фирмы «Чедок».
 Я инженер, врач, менеджер.
 Я представляю акционерное общество «СпортДрим».
 Как дела?
 Хорошо. Все в порядке.
 Нормально.
 Лучше не спрашивай.
 Плохо.
 Не буду задерживать.
 Позвольте пригласить Вас на чашку кофе.
 Благодарю. Спасибо.
 Передайте привет Петру, Ивете!
 Петр придет через минуту.
 Мы можем перейти на «ты».

Информационные надписи

Зал ожидания
 Справочное бюро
 Расписание поездов
 Плацкарты
 Не работает
 Платформа 1, 2, 3, Перрон
 Запасной выход
 Закусочная
 Занято
 Открыто, Закрыто
 Пешеходная зона
 Внимание!
 Касса
 Следующая остановка
 Переход для пешеходов
 Обмен валюты
 Камера хранения
 Вход, Выход

Výtah	Лифт
WC	Туалет
Zákaz kouření!	Курить запрещается!

1. Zkratky titulů, tituly a oslovení pedagogických a akademických pracovníků   **Сокращения званий, звания и обращения к педагогическим и академическим работникам**

Mgr. – magistr, magistra Pane <i>magistře!</i> , Paní <i>magistro!</i>	магистр (Господин/госпожа магистр!)
PhDr, Ph.D. – doktor, doktorka Pane <i>doktore!</i> , Paní <i>doktorko!</i>	доктор (Господин/госпожа) доктор!
doc. – docent, docentka Pane <i>docente!</i> , Paní <i>docentko!</i>	доцент (Господин/госпожа) доцент!
Profesor, profesorka Pane <i>profesore!</i> Paní <i>profesorko!</i>	профессор (Господин/госпожа) профессор!
Jiné tituly Pane <i>učiteli!</i> , Paní <i>učitelko!</i> , Pane <i>inženýre!</i> , Paní <i>inženýrko!</i> , Pane <i>vedoucí!</i> , Paní <i>vedoucí!</i> , Pane <i>řidiči!</i> , Paní <i>sekretářko!</i> , Pane/í <i>pokladní!</i> , Pane/í <i>prodavači/ko!</i> , Pane <i>číšníku!</i>	Другие звания

2. Koncovky titulů a profesí ženského rodu   **Окончания званий и профессий женского рода**

V češtině mají názvy titulů a profesí tvary ženského rodu, tzv. přechylování (v ruštině mnohem méně). Tvoří se nejčastěji koncovkami **-ka, -yně**.

В чешском языке названия званий и профессий имеют окончания женского рода (в русском языке гораздо меньше). Названия образуются чаще всего окончаниями **-ka, -yně**.

<u>studentka</u>	студентка, учащаяся
------------------	---------------------

<u>uchazečka</u>	кандидат, претендент, соискатель(ница)
<u>divačka</u>	зритель(ница)
<u>posluchačka</u>	слушатель(ница)
<u>volička</u>	избиратель(ница)
<u>právníčka</u>	юрист(ка)
<u>kandidátka</u>	кандидат
<u>šéfká</u>	шеф
<u>expertkyně</u>	эксперт
<u>soudkyně</u>	женщина-судья
<u>předsedkyně</u>	председатель(ница)
<u>vědkyně</u>	ученый
<u>poslankyně</u>	депутат(ка)
<u>důchodkyně</u>	пенсионер(ка)

3. Koncovky ženských příjmení v češtině   **Окончания женских фамилий в чешском языке**

V češtině jsou ženská příjmení většinou zakončena koncovkou **-ová**.

В чешском языке женские фамилии чаще всего оканчиваются на **-ová**.

Paní <u>Šimová</u> , <u>Klausová</u> , <u>Hejtmánková</u>	Госпожа Шимова, Клаусова, Хейтманкова
<u>Slečna Řeháková</u> , <u>Váňová</u> , <u>Vodičková</u>	Госпожа (незамужняя) Ржехакова, Ванёва, Водичкова

4. Názvy slovanských států, jejich obyvatel a národností (přídavná jména, příslovce)   **Названия славянских государств, их жителей и национальностей (имена прилагательные, наречия)**

název státu	obyvatel/ka	přídavné jméno	jazyk	příslovce
Bělorusko	Bělorus, Běloruska	běloruský	běloruština	bělorusky
Bulharsko	Bulhar, Bulharka	bulharský	bulharština	bulharsky
Česko, Česká republika (ČR)	Čech, Češka	český	čeština	česky
Chorvatsko	Chorvat, Chorvatka	chorvatský	chorvatština	chorvatsky
Makedonie	Makedonec, Makedonka	makedonský	makedonština	makedonsky
Polsko	Polák, Polka	polština	polský	polsky
Rusko	Rus, Ruska	ruština	ruský	rusky
Slovensko	Slovák, Slovenka	slovenština	slovenský	slovensky
Slovinsko	Slovinec, Slovinka	slovinština	slovinský	slovinsky

Ukrajina   Ukrajinec, Ukrajinka   ukrajinština   ukrajinský   ukrajinsky

II. DIALOGY

Диалоги

1. Přečtete dialogy a zjistěte, nakolik jste pochopili jejich obsah.

Прочитайте диалоги и определите, насколько вы поняли их содержание.

2. Procvičujte dialogy a naučte se je z paměti.

Тренируйте диалоги и выучите их наизусть.

3. Upravte dialogy pro vlastní potřeby.

Измените диалоги, приспособив их собственным нуждам.

Seznamování, představování

Знакомство, представление

Dialog 1

011_L_2_D_1

Lucja, Oksana

- L: Dobrý den!
 O: Jste Ruska?
 L: Ne, jsem Polka. A vy?
 O: Já jsem Ukrajinka. Jak se vám líbí v České republice?
 L: Ještě nevím. Jsem tady jen jeden týden. A vy?
 O: Já jsem v Praze už dva měsíce. Praha je krásná.
 L: Jmenuji/u se Lucja. A vy?
 O: Já jsem Oksana. Budeme si tykat?
 L: Budu moc ráda, Oksano. Zvu tě na kávu.
 O: Děkuji/u, půjdu ráda. Budu ti vyprávět o prvních dnech v Česku.
 B: To bude pro mne moc dobré.

Dialog 2

012_L_2_D_2

Lena, Viktor

- L: Ahoj! Jmenuji/u se Lena. A ty?
 V: Já jsem Viktor.
 L: Odkud jsi, Viktore?
 V: Jsem z Ruska, z Jekatěrinburgu.
 L: A já teď bydlím v Brně, ale jsem z Gruzie. V Brně studuji/u.
 V: Mluvíš dobře česky. Co studuješ, Leno?
 L: Studuji/u slovanské jazyky, češtinu a polštinu.
 V: Je čeština těžká?

- L: Pro mne ne. A proč jsi ty v České republice (v Praze, v Poděbradech, v Plzni, v Ostravě...)?
 V: Chodím do kurzu češtiny a chci tady taky studovat.
 L: Kde chceš studovat?
 V: Chci studovat na Vysoké škole ekonomické v Praze nebo v jiném městě.
 L: Teď jdu na přednášku. Jestli chceš, sejďme se v 5 hodin před univerzitou.
 V: Rád na tebe počkám.
 L: Tak zatím.
 V: Ahoj.

Dialog 3

Eva, Marek

- M: Ahoj Evo! Jak se máš?
 E: Ahoj Marku! Docela dobře. A ty?
 M: Děkuji/u, ujde to.
 E: Kam jdeš?
 M: Jdu za Ondrou, chceme si jít zahrát tenis. Nechceš jít s námi?
 E: Nemůžu. Jsem domluvena s Ivanou. O víkendu jedeme na hory.
 M: Tak se měj. Ondra už čeká, máme objednaný kurt.
 E: Pozdravuj Ondru, už jsem ho dlouho neviděla.
 M: Řeknu mu to, zavoláme ti a někam zajdeme.
 E: V sobotu nic nemám, budu doma, zastavte se.
 M: Dobře, tak v sobotu.
 E: Budu se těšit. Ahoj!
 M: Ahoj!

Dialog 4

Paní Malá, Pan Gribojedov

- M: Dobrý den!
 G: Dobrý den!
 M: Jsem Pavla Malá, sekretářka. Vy jste pan Gribojedov?
 G: Ano. Jmenuji/u se Igor Gribojedov, jsem zástupce ruské firmy PROGRESS se sídlem v Moskvě.
 M: Vítejte vás v České republice (v Praze, v Brně, v Ostravě, v Olomouci, v Hradci Králové, v Plzni...). Pan ředitel Horký přijde za okamžik.
 G: Děkuji/u. Počkám.

Dialog 5

Pan Petrov, pan Příbyl, pan Horák

- P: Dobrý večer. Jsem Petrov Ivan Vladimirovič, ředitel firmy Dněpr. Děkuji/u za pozvání na dnešní prezentaci nových českých firem.
 PŘ: Jsme rádi, že jste tady. Jmenuji/u se Příbyl a zastupuji/u generálního ředitele akciové společnosti CzechTrade.
 P: Těší mě.

013_L_2_D_3

014_L_2_D_4

015_L_2_D_5

- Při:** Pane Petrove, dovolu, abych vás představil svým kolegům. Vážení kolegové, vážení přítomní, dovolu, abych vás seznámil s našim hostem, panem Petrovem, ředitelem ukrajinské firmy Dněpr.
- H:** Já jsem Horák, vedoucí marketingového oddělení. Jsem rád, že vás poznávám. A to jsou moji spolupracovníci, paní inženýrka Hejtmánková, slečna Vojnarová, překladatelka, a vedoucí odbytu, pan inženýr Miroslav Dobrý.
- P:** Velmi mě těší. I já jsem rád, že se s vámi setkávám osobně.
- Při:** A teď vás všechny zvou na slavnostní večeři do salónku v této nové restauraci. Prosím pojdte za mnou.
- Všichni:** Děkujeme.

056_L_2_D_SS

III. SLOVNÍ ZÁSoba

a
agentura (reklamní), -y, Ž
ale
ano
být, jsem, jsi, je; jsme, jste, jsou
bydlet, bydlím, bydlíš (v cizině)
cizinec/cizinka, -ce/-y, M/Ž
co
Čech, Češka
Česká republika (ČR, Česko)
čekat, čekám, čekáš (na někoho, na něco)
číšník, -a, M
den (krásný), dne, M
děkuji/u
do
dobře
dobrý, dobrá, dobré, dobří
docent, docentka
doktor, doktorka
domluvit se (o něčem)
hrát tenis
chodit/jít (do kurzu), chodím, chodíš/jdu, jdeš
chtít, chci, chceš (co)
inženýr/inženýrka
já
jak
ještě
jít, jde, jdeš, jde; jdeme, jdete, jdou (kam)
k, ke
kam
kde
kdo
kdy
kino (skloňuje se!), do kina
kniha (v knize), -y, Ž
knihkupectví, -i, S

Лексика

и
агентство (рекламное)
но
да
быть
жить (за границей, за рубежом)
иностранец/иностранка
что
чех, чешка
Чешская Республика (ЧР, Чехия)
ждать (кого, что)
официант
день (красивый)
спасибо
в
хорошо
хороший, хорошая, хорошее, хорошие
докцент
доктор
договориться (о чем-нибудь)
играть в теннис
ходить/идти на курсы
хотеть
инженер
я
как
еще
идти (куда)
к, ко
куда
где
кто
когда
кино (в кино)
книга (в книге)
книжный магазин

líbit se, líbí se mi
málo
mladý/-á/-é/-í (muž, žena)
mluvit, mluvím, mluvíš (o čem, o kom, s kým)
my
muž (můj manžel), -e, M
národnost (česká, ruská)
na
ne
nebo
nemocnice (jít do nemocnice) -e, Ž
odbyt (odbytové oddělení) -u, M
on, ona, ono
odkud
okamžik, -u, M
osobně (se setkat)
velmi
pán/paní
párty, večírek (příjemný)
pokladní (v kině)
Polák/Polka
pozvání (na návštěvu), -í, S
pracovat, pracuji/u, pracuješ (kde)
proč
prodavač, prodavačka
profesor/profesorka
promiňte
prosím
přednáška (zajímavá), -y, Ž
překladatel/překladatelka
přítomný, přítomní (lidé)
restaurace (česká), -e, Ž
Rus/Ruska

rok, -u, M
rozumět, rozumím, rozumíš (čemu, komu)
ředitel, ředitelka (generální), -e, M
řidič/řidička (autobusu)
sekretář, sekretářka (ředitele), -y, Ž
setkat se, setkám se, setkáš se (kde, kdy, s kým)
sídlo (firmy), -a
slavnostní (oběd)
Slovák/Slovenka
Slovan/Slovanka
slovanský (jazyk)
Slovinec/Slovinka
spolu
spolupracovník/spolupracovnice, (nový/á), M
student/studentka
studovat, studuji/u, studuješ (kde, co)
tady
tam

нравиться, мне нравится
немного, мало
молодой/-ая/-ое/-ые (мужчина, женщина)
говорить
мы
мужчина (мой муж)
национальность (чешская, русская)
на
нет
или, либо
больница (идти в больницу)
сбыт (отдел сбыта)
он, она, оно
откуда
момент
лично (встретиться)
очень
господин/госпожа
вечеринка (приятная)
кассир, кассирша (в кино)
поляк/полька
приглашение (в гости)
работать (где)
почему
продавец/продащица
профессор
извините, простите
пожалуйста
лекция (интересная)
переводчик/переводчица
присутствующий, присутствующие (люди)
ресторан (чешский)
русский/русская (по национальности)
россиянин/россиянка (по гражданству)
год
понимать
директор (генеральный)
шофер (автобуса)
секретарь, секретарша (директора)
встретиться (где, когда)
местонахождение (фирмы)
торжественный, праздничный (обед)
словак/словачка
славянин/славянка
славянский (язык)
словенец/словенка
вместе
сотрудник/сотрудница (новый/á -ая)
студент/студентка
учиться
здесь
там

teď
 ten, tato, tento
 tenhle, tahle, tohle
 teprve
 těžký (den)
 ty
 tykat (si)
 týden (celý), týdne, M
 učebnice (česká), -e, Ž
 učitel/učitelka
 univerzita (česká), -y, Ž
 v, ve
 večeře (dobrá), -e, Ž
 vidět, vidím, vidíš (co, koho)
 všichni
 vykat
 vyprávět, vyprávím, vyprávíš (co, komu, o čem)
 vyřídit (informaci/informace)
 z, ze
 zajít, zajdu, zajdeš (kam)
 zástupce (firmy), -e, M
 zatím
 zavolat, zavolám, zavoláš (zatelefonovat někomu)
 zdržovat, zdržuji/u, zdržuješ (někoho)
 zvát/pozvat (zvu tě, zveš)
 žena (moje = manželka)

теперь
 этот, эта, это
 тот, та, то
 только
 трудный (день)
 ты
 перейти на «ты»/быть на «ты»
 неделя (целая)
 учебник (чешский)
 учитель/учительница
 университет (чешский)
 в
 ужин (вкусный)
 видеть (кого, что)
 все
 вы
 перейти на «Вы»/быть на «Вы»
 рассказывать
 передать (информацию)
 из
 зайти (куда)
 представитель (фирмы)
 пока
 позвонить (кому)
 задерживать (кого-что)
 пригласить/приглашать
 женщина, жена (моя=супруга)

IV. TEXT

Текст

066_L_2_T

Filip: Ahoj, Jano! Jak se máš?
 Jana: Výborně. A ty, Filipe?
 Filip: Docela dobře. Na koho čekáš?
 Jana: Na Sašu.
 Filip: Kdo je Saša?
 Jana: Saša je moje dobrá kamarádka.
 Filip: Je Češka?
 Jana: Ano, Saša je Češka. Jdeme spolu na večírek.

Jana a Saša jdou na večírek (párty) a mluví spolu. Vidí Davida. David není Čech, je Angličan, ale rozumí česky. David studuje v Praze češtinu a také/y pracuje v české firmě. V Praze se Davidovi moc líbí. Jana není Češka, je Slovenka a pracuje v reklamní agentuře. Saša bydlí v Ostravě a zatím nepracuje. Saša studuje ruštinu a češtinu na Karlově univerzitě. Na večírku jsou také Rusové, Ukrajinci a Bělorusové. Jsou to mladí lidé. Chtějí studovat a pracovat v Praze, Brně nebo v Ostravě. Mluví rusky a anglicky, česky mluví zatím málo. Češtinu se teprve učí.

Na večírku je také doktor Smejkal. Učí cizince češtinu.

Andrej: Dobrý den, pane doktore.
 Dr. Smejkal: Dobrý den, Andreji. Jak se máš?
 Andrej: Děkuji/u, dobře.
 Dr. Smejkal: Mám pro vás tu učebnici češtiny. Tady je. Prosím.
 Andrej: Moc vám děkuji/u.

V. PRÁCE S TEXTEM

Работа над текстом

Оdpovězte na otázky.

Отвeтьте на вопросы.

1. Kde jsou Jana a Saša?
2. Kdo je Jana a odkud je?
3. Kdo je Saša o odkud je?
4. Kdo je ještě na večírku?
5. Odkud je David, kdo bydlí v Ostravě?
6. Proč jsou všichni v České republice?
7. Kdo studuje a kdo pracuje?
8. Co má pan doktor pro Andreje?
9. Jak se má Andrej?
10. Kde jsou doktor a Andrej?

VI. GRAMATIKA

Грамматика

1. Přehled skloňování podstatných jmen

Обзор склонений имен существительных

Čeština má podobně jako ruština:

В чешском языке подобно как и в русском языке имеются:

• podstatná jména rodu mužského (životný, neživotný)	имена существительные мужского рода (одушевленные, неодушевленные)
ženského	женского рода
středního	среднего рода
čísla	числа
jednotného	единственного
množného	множественного

A) Názvy českých pádů

POZOR! Внимание! V češtině jinak! В чешском языке иначе!

Čeština má na rozdíl od ruštiny **SEDM PÁDŮ**
Чешский язык в отличие от русского имеет **СЕМЬ ПАДЕЖЕЙ**

Pád Падеж	Pádová otázka Падежный вопрос	Názvy pádů Названия чешских падежей
1. pád (Nominativ)	kdo? co?	Именительный падеж
2. pád (Genitiv)	(bez) koho? čeho?	Родительный падеж
3. pád (Dativ)	(k, ke) komu? čemu?	Дательный падеж
4. pád (Akuzativ)	(vidím)koho? co?	Винительный падеж
5. pád (Vokativ)	oslovení	Звательный падеж
6. pád (Lokál)	(o) kom? čem?	Предложный падеж
7. pád (Instrumentál)	(s) kým? čím?	Творительный падеж

Příklady

Образцы

Jednotné číslo

Pádová otázka	rod mužský		rod ženský	rod střední
	(živ.)	neživ.)		
kdo? co?	pán	hrad	žena	auto
(bez) koho? čeho?	pána	hradu	ženy	auta
(k, ke) komu? čemu?	pánovi	hradu	ženě	autu
koho? co?	pána	hrad	ženu	auto
oslovení	pane!	(hrade!)	ženo!	(auto!)
(o) kom? (o) čem?	pánovi	hradu	ženě	autu
(s) kým? čím?	panem	hradem	ženou	autem

Množné číslo

Pádová otázka	rod mužský		rod ženský	rod střední
	(živ.)	neživ.)		
kdo? co?	páni	hrady	ženy	auta
(bez) koho? čeho?	pánů	hradů	žen	aut
(k, ke) komu? čemu?	pánům	hradům	ženám	autům
koho? co?	pány	hrady	ženy	auta
oslovení	páni!	(hrady!)	ženy!	(auta!)
(o) kom? (o) čem?	pánech	hradech	ženách	autech
(s) kým? čím?	pány	hrady	ženami	auty

B) Koncovky podstatných jmen

Окончания имен существительных

a) mužský rod:

мужской род:

Souhlásky	tvrdé, měkké	Согласные	твердые, мягкие
	student, stůl, čaj obraz		студент, стол, чай картина (женской род!)
Samohlásky	-a/-e	Гласные:	-a/-e
	kolega, turista... průvodce...		коллега, турист... экскурсовод...

b) ženský rod: женской род

Samohlásky -a/-e (ě)	Гласные -a/-e
lampra, houska žena, profesorka postel tramvaj, skříň... židle tabule...	лампа, булка женщина, профессор кровать трамвай, шкаф (мужской род!) стул (мужской род!) доска

c) střední rod: средний род

Samohlásky -o/-e (ě)/-í	Гласные -o/ě/-í
okno, auto, město... moře, vejce, dítě... nádraží, náměstí	окно, автомобиль, город (мужской род!) море, яйцо, ребенок вокзал (мужской род!), площадь (женской род!)

d) obourodá podstatná jména

průvodčí, vedoucí	кондуктор, заведующий
-------------------	-----------------------

Existuje celá řada podstatných jmen, která mají odlišný rod v obou jazycích (viz výše příklady).

Существует целый ряд имен существительных, отличающихся в чешском и русском языках разной родовой принадлежностью (см. вышеприведенные примеры.)

Častý je rodový rozdíl u slov cizího původu, u internacionalizmů, ale též u slov domácího původu.

Очень часто несовпадение в родах проявляется у заимствованных слов, у интернационализмов, но также у слов домашнего происхождения.

adresa	ženský rod	адрес	мужской род
program	mužský rod	программа	женской род
metoda	ženský rod	метод	мужской род

C) Koncovky 1. a 4. pádu podst. jm. jedn. čísla

Окончания именительного и винительного падежей ед. ч.

PÁD Падеж	ROD – Род			
	mužský neživotný мужской неодушевленный	mužský životný мужской одушевленный	ženský женский	střední средний
1. pád NOMINATIV Именительный п. kdo? co? кто? что?	tvrdá souhláska -0 obchod, park	tvrdá souhláska -0 pán	-a fakulta, univerzita	-o město, metro
	měkká souhláska -0 pokoj	měkká souhláska -0 muž	-e práce -0 skříň	-e moře
4. pád AKUZATIV Винительный п. (na) koho? co? (на) кого? что?	tvrdá souhláska -0 obchod, park	po tvrdé souhlásce -a pána	-u fakultu, univerzitu	-o město, metro
	měkká souhláska -0 pokoj	po měkké souhlásce -e muže	-i práci -0 skříň	-e moře

D) Koncovky 5. pádu podst. jm. jedn. čísla

Окончания «звательного» падежа ед. ч.

POZOR!

Внимание!

5. pád VOKATIV

«Звательный падеж»

Čeština má zvláštní pád – 5. pád – VOKATIV, který používá pro oslovování osob!

Чешский язык имеет специальный «5-ый падеж» – «звательный», который употребляется для обращения к лицам!

Koncovky 5. pádu:

Окончания 5 п. «звательного»:

Pane!	Diváku!	Muži!	Předsedo!	Lukáši!
Ženo!	Slečno!	Děvče!	Jano!	Lucie!

Čeština na rozdíl od ruštiny užívá při oficiálním oslovování slova **Pane! Paní! Mladý muži! Slečno!** (bez příjmení, před příjmením, s tituly oslovovaného v závislosti na jeho pohlaví např.).В чешском языке, в отличие от русского, при официальном обращении употребляются слова **Pane! Paní! Mladý muži! Slečno!** (вместе с фамилиями, без фамилий, вместе со званием, в зависимости от пола и при обращении вообще, напр.)

PANE!	Pane Buriane! Pane Světlý! Pane Dočkale!
PANÍ!	Paní Burianová! Paní Světlá! Paní Dočkalová!
SLEČNO!	Slečno Burianová! Slečno Světlá! Slečno Dočkalová!

Pane Nováku! Paní Nováková!	Господин Новак!, Госпожа Новакова!
Pane profesore!	Господин профессор!

5. pád (Vokativ) v současné ruštině není, ale existoval v ní v minulosti. Důkazem jsou dosud existující tvary *отче!*, *старче!*Звательного падежа в современном русском языке нет, однако он существовал в прошлом. Наличие форм *отче!*, *старче!* является свидетельством этого факта.

2. Přehled přídavných jmen

Обзор имен прилагательных

Druhy přídavných jmen

Виды имен прилагательных

• Tvrdá	твердые
• Měkká	мягкие
• Přivlastňovací	притяжательные

V českém jazyce se přídavná jména skloňují podle dvou základních vzorů:

- **tvrdá** podle vzoru „mladý“ (mají 1. pád j. č. u všech tří rodů odlišný tvar – „mladý, mladá, mladé“).

vzor: mladý muž	образец: молодой мужчина
mladá žena	молодая женщина
mladé pokolení	молодое поколение

- **měkká** podle vzoru „jarní“ (mají 1. pád j. č. u všech tří rodů stejný tvar – „jarní, jarní, jarní“).

vzor: jarní den	образец: весенний день
jarní počasí	весенняя погода
jarní nálada	весеннее настроение

В чешском языке имена прилагательные склоняются по двум основным образцам. Мягкие по образцу «весенний» (формы именительного падежа ед. ч. всех родов одинаковы). Твердые по образцу «молодой» (формы именительного падежа ед. ч. всех родов отличаются).

- **přivlastňovací** přídavná jména se skloňují podle vzorů

vzor: otcův bratr	образец: брат отца
matčín bratr	брат матери

POZOR! Внимание!

V češtině jinak! В чешском языке иначе!

Přídavná jména přivlastňovací se v češtině užívají častěji než v ruštině. V ruštině zpravidla těmito konstrukcím odpovídají vazby s genitivem nebo vztahové přídavné jméno.

Притяжательные прилагательные в чешском языке имеют более широкое употребление, чем в русском языке. В русском языке таким конструкциям, как правило, соответствует родительный падеж существительного или относительное прилагательное.

Сравните!

otcův bratr, otcova sestra, otcovo auto	брат отца, сестра отца, автомашина отца
matčín bratr, matčina sestra, matčino auto	брат матери, сестра матери, автомобиль матери

POZOR! Внимание!

V češtině jinak! В чешском языке иначе!

Přídavná jména v češtině končí převážně na dlouhou samohlásku!

Прилагательные в чешском языке в большинстве случаев закончены на долгий гласный (полные формы прилагательных)!

jednotné číslo: единственное число:

mužský rod	starý, nový, mladý	мужского рода	старый, новый, молодой
ženský rod	stará, nová, mladá	женского рода	старая, новая, молодая
střední rod	staré, nové, mladé	среднего рода	старое, новое, молодое

množné číslo: множественное число:

mužský rod	starší, noví, mladí	мужского рода	старые, новые, молодые
ženský rod	staré, nové, mladé	женского рода	старые, новые, молодые
střední rod	stará, nová, mladá	среднего рода	старые, новые, молодые

V češtině se užívají mnohem méně než v ruštině JMENNÉ TVARY PŘÍDAVNÝCH JMEN, mají archaické zabarvení – stár/стар, 0/нов, mlád/молод atd.

V чешском языке гораздо меньше чем в русском языке употребляются КРАТКИЕ ФОРМЫ ИМЕН ПРИЛАГАТЕЛЬНЫХ, которые имеют архаичный оттенок – stár/стар, 0/нов, mlád/молод и др.

POZOR!

V závěru učebnice najdete skloňování podstatných a přídavných jmen v tabulkách!

V конце учебника вы найдете таблицы склонений имен существительных и прилагательных!

3. Přehled zájmen

Обзор местоимений

A) Osobní zájmena

jednotné číslo

já, ty, on/ona/ono

množné číslo

my, vy/Vy, oni/ony/ona

Личные местоимения

единственное число

я, ты, он/она/оно

множественное число

мы, вы/Вы, они

POZOR! Внимание!

V češtině jinak! В чешском языке иначе!

- V češtině se osobní zájmena ve větě (v rozhovoru) téměř NEUŽÍVAJÍ (jen při zdůraznění osoby).

V чешском языке личные местоимения в предложениях (в разговоре) почти не употребляются (только в том случае, если лицо подчеркивается).

• **Ve 3. osobě množného čísla** odpovídají ruskému zájmenu „ОНИ“ 3 česká osobní zájmena: ONI, ONY, ONA – v závislosti na rodu podstatného jména, které zastupují (viz dále).

V 3-ем лице множественного числа отвечают русскому местоимению «ОНИ» 3 чешские личные местоимения: ONI, ONY, ONA – в зависимости от рода существительного, которое замещает (см. ниже).

mužský rod (M) мужской род (М)	životný одушевленный,	ONI	(muži, páni, sousedi)
	neživotný неодушевленный	ONY	(obrazy, domy, stromy)
ženský rod (Ž) женской род (Ж)		ONY	(ženy, vázy, knihy)
střední rod (S) средний род (С)		ONA	(auta, okna, pole)

jednotné číslo	единственное число	množné číslo	множественное число
já	я	my	мы
ty	ты	vy/Vy	вы/Вы
on	он	oni – M. živ.	они
ona	она	ony – M. než. a Ž.	они
ono	оно	ona – Stř. r.	они

Skloňování osobních zájmen

Jednotné číslo	já	ty	on, ona, ono
	mne, mě	tebe, tě	jeho, jí, jeho (ho) bez něho, ní, něho
	mně, mi	tobě, ti	jemu, jí, jemu k němu, ní, němu
	mne, mě	tebe, tě	jeho, ji, jeho něho, ni, ně(j)
	mně	tobě	o něm, ní, něm

Množné číslo	my	vy	oni, ony, ona
nás	vás	jich, bez nich	
nám	vám	jim, k nim	
nás	vás	je, ně	
nás	vás	o nich	
námi	vámi	jimi, s nimi	

B) Zájmena přivlastňovací   Притяжательные местоимения

můj, tvůj, jeho, její, jeho
naši, vaši, jejich

мой, твой, его, ее, его
наши, ваши, их

POZOR! Внимание!

V češtině jinak! В чешском языке иначе!

jednotné číslo	единственное число	množné číslo	множественное число
můj otec, stůl moje sestra, kniha moje dítě, auto	мой моя мое	moji rodiče moje stoly moje sestry, knihy moje děti, auta	мой
tvůj otec, stůl tvoje sestra, kniha tvoje dítě, auto	твой твоя твое	tvoji rodiče tvoje stoly tvoje sestry, knihy tvoje děti, auta	твой
jeho otec, stůl její sestra, kniha jeho dítě, auto	его ее его	jeho rodiče, stoly její sestry, knihy jeho děti, auta	его ее его
jednotné číslo	единственное число	množné číslo	множественное число
naš otec, stůl naše sestra, kniha naše dítě, auto	наш наша наше	naši rodiče naše stoly naše sestry, knihy naše děti, auta	наши

váš	otec, stůl	ваш	vaši	rodiče	ваши
vaše	sestra, kniha	ваша	vaše	stoly	
vaše	dítě, auto	ваше	vaše	sestry, knihy	
			vaše	děti, auta	
jejich	otec, stůl	их	jejich	rodiče	
	sestra, kniha			stoly	
	dítě, auto			sestry, knihy	
				děti, auta	

Srovnajte!

Сравните!

V češtině mají zájmena přivlastňovací ve 3. osobě množného čísla koncovku v závislosti na rodu a životnosti podstatného jména.

В чешском языке притяжательные местоимения в 3-ем лице множественного числа имеют окончания в зависимости от рода и одушевленности имени существительного.

moji synové, **moje** domy, **moje** dcery, **moje** auta

мои сыновья, дома, дочери, автомобили

naši synové, **naše** domy, **naše** dcery, **naše** auta

наши сыновья, дома, дочери, автомобили

tvoji synové, **tvoje** domy, **tvoje** dcery, **tvoje** auta

твои сыновья, дома, дочери, автомобили

vaši synové, **vaše** domy, **vaše** dcery, **vaše** auta

ваши сыновья, дома, дочери, автомобили

jejich synové, domy, dcery, auta

их сыновья, дома, дочери, автомобили

C) Tázací zájmena   Вопросительные местоимения

Kdo? Co?

Кто? Что?

1. pád	Kdo?	Кто?	Co?	Что?
2. pád	bez koho	кого	bez čeho	чего
3. pád	ke komu	кому	k čemu	чему
4. pád	koho	кого	co	что
6. pád	o kom	о ком	o čem	о чем
7. pád	s kým	с кем	s čím	с чем

4. Přehled českého slovesného systému

Обзор чешской глагольной системы

Čeština má stejně jako ruština:

В чешском языке, подобно как и в русском языке, имеются:

- tři osoby jednotného čísla   три лица единственного числа
- tři osoby množného čísla   три лица множественного числа
- slovesa pravidelná a nepravidelná   глаголы правильные и неправильные
- čas – přítomný, budoucí, minulý   время – настоящее, будущее, прошедшее
- vid dokonavý, nedokonavý   вид совершенный, несовершенный
- rod činný, trpný   залог действительный, страдательный
- způsob oznamovací, rozkazovací   наклонени изъявительное, повелительное,
podmiňovací   сослагательное

a) Slovesa pravidelná se podle koncovek 3. osoby jednotného čísla (jedn. č.) přítomného času (přít. č.) dělí na 5 slovesných tříd

Правильные глаголы в зависимости от окончания 3-го лица ед. ч. подразделяются на 5 глагольных групп.

(PĚT) slovesných tříd	-e	(nese, bere, peče, maže, umře)
5 (pět) slovesných skupin	-ne	(tiskne, mine, začne)
	-je	(kryje, kupuje)
	-í	(prosí, trpí, sází)
	-á	(dělá)

b) Slovesa nepravidelná (izolovaná) mají nepravidelné časování

Глаголы неправильные имеют неправильное спряжение

být, jíst, vědět, mít, chtít   быть, есть, знать, иметь, хотеть

POZOR! Внимание!   **V češtině jinak! В чешском языке иначе!**

Sloveso „BÝT“ (+ ZÁPOR)   Глагол «БЫТЬ» (+ отрицание)

V češtině na rozdíl od ruštiny MÁ sloveso „BÝT“ v přítomném čase VŠECHNY TVARY jednotlivých osob jednotného a množného čísla.

В чешском языке в отличие от русского глагол «БЫТЬ» в настоящем времени ИМЕЕТ ВСЕ ФОРМЫ отдельных лиц единственного и множественного чисел.

Já jsem na ulici.

Я на улице.

My jsme doma.

Мы дома.

Oni jsou s námi.

Они с нами.

Vy jste studenti?

Вы студенты?

Ty jsi z Ruska?

Ты из России?

On je můj kamarád a ona je má sestra.

Он мой друг и она моя сестра.

KLADNÉ TVARY Положительные формы

přítomný čas	minulý čas	budoucí čas
(já) <u>jsem</u>	<u>jsem</u> byl/byl <u>jsem</u>	<u>budu</u>
(ty) <u>jsi</u>	<u>jsi</u> byl/byl <u>jsi</u>	<u>budeš</u>
(on) <u>je</u>	<u>byl</u>	<u>bude</u>
(ona) <u>je</u>	<u>byla</u>	<u>bude</u>
(ono) <u>je</u>	<u>bylo</u>	<u>bude</u>
(my) <u>jsme</u>	<u>jsme</u> byli/byli <u>jsme</u>	<u>budeme</u>
(vy/Vy) <u>jste</u>	<u>jste</u> byli/byli <u>jste</u>	<u>budete</u>
(oni) <u>jsou</u>	<u>byli</u>	<u>budou</u>
(ony) <u>jsou</u>	<u>byly</u>	<u>будут</u>
(ona) <u>jsou</u>	<u>byla</u>	<u>будут</u>

ZÁPORNÉ TVARY Отрицательные формы

přítomný čas	minulý čas	budoucí čas
(já) <u>nejsem</u>	<u>nebyl</u> jsem/jsem <u>nebyl</u>	<u>nebudu</u>
(ty) <u>nejsi</u>	<u>nebyl</u> jsi/jsi <u>nebyl</u>	<u>nebudeš</u>
(on) <u>není</u>	<u>nebyl</u>	<u>nebude</u>
(on) <u>není</u>	<u>nebyla</u>	<u>nebude</u>
(on) <u>není</u>	<u>nebylo</u>	<u>nebude</u>
(my) <u>nejsme</u>	<u>nebyli</u> jsme/jsme <u>nebyli</u>	<u>nebudeme</u>
(vy) <u>nejste</u>	<u>nebyli</u> jste/jste <u>nebyli</u>	<u>nebudete</u>
(oni) <u>nejsou</u>	<u>nebyli</u>	<u>небудут</u>
(ony) <u>nejsou</u>	<u>nebyly</u>	<u>небудут</u>
(ona) <u>nejsou</u>	<u>nebyla</u>	<u>небудут</u>

POZOR! Внимание! V češtině jinak! В чешском языке иначе!

V češtině se na rozdíl od ruštiny zápornka „NE“ u sloves píše se slovesem DOHRMADY!

В чешском языке в отличие от русского языка глагольное отрицание «НЕ» пишется СЛИТНО!

<u>n</u> pracovat	(já) <u>n</u> pracuji/u	не работать
<u>n</u> vidět	(já) <u>n</u> vidím	не видеть
<u>n</u> studovat	(já) <u>n</u> studuji/u	не учиться
<u>n</u> mluvit	(já) <u>n</u> mluvím	не говорить

VII. CVIČENÍ

Упражнения

1. Doplňte tvary slovesa „být“ v přít., min., bud. čase.

Дополните формы гл. «быть» в настоящем, прошедшем и будущем временах.

Vzor/Образец: Studenti jsou na univerzitě. Studenti *byli/budou* na univerzitě.

Já ..... Robert Malý. Vy ..... pan Koutný? Ty ..... student. Oni ..... cizinci? My ..... doma. Adéla ..... z Prahy a Ota ..... z Brna. Lukáš ..... ekonom. Vy ..... Ukrajinci a oni ..... Rusové? Už ..... / ..... (vy/ty) doma. Kniha/knihy ..... / ..... na stole. Všichni ..... naši přátelé. Ivan ..... Rus a Lenka ..... Češka.

2. Doplňte tvary slovesa „být“ v kladu a v záporu.

Дополните по образцу положительные и отрицательные формы глагола «быть».

Vzor/Образец: Vy *jsste* studenti, oni *nejsou* studenti.

My ..... Češi, oni .....
 Oni ..... studenti, vy .....
 Ty ..... Rus, on .....
 On ..... Slovák, ona .....

Vy ..... cizinci, my .....
 Ona ..... Alena, já .....
 Já ..... ředitel, ty .....

3. Čtete otázky a odpovídejte.

Читайте вопросы и отвечайте.

Kdo jste? Jste Čech? Jste cizinec? Jsi/jste student? Je Tomáš cizinec? Je Eva cizinka? Jsou Eva a Tomáš v práci, nebo ve škole? Kde je univerzita? Kam jdeš? Budeš tam večer? Kdy bude oběd? Je tam i Petr? Kde jsou supermarkety? Kde je banka? Kde je Praha? Odkud jsou ti studenti? Odkud jsou ty studentky? Co je tam? Jak se máš/máte?

4. Utvořte tvary ženského rodu od podstatných jmen.

Образуйте формы женского рода существительных.

administrátor	advokát	partner	předseda
ekonom	inženýr	překladatel	profesor
kolega	manažer	soused	učitel
milionář	novinář	známý	muž

5. Utvořte množné číslo přivlastňovacích zájmen.

Образуйте множественное число притяжательных местоимений.

Vzor/Образец: můj kamarád --> moji kamarádi

můj televizor, časopis, přítel, ředitel, kolega, slovník, monitor, kůň, chleba, budík;
 moje rádio, minerálka, zmrzlina, polévka, jídlo, voda, babička, teta, univerzita, město;
 tvůj dědeček, nůž, telefon, učitel, talíř, životopis, počítač, host, zpěvák, průvodce;
 tvoje káva, lžice, kola, chyba, třída, fakulta, sekretářka;
 náš park, strom, host, dárek, balón, zpěvák, stůl, úkol, vlak, průvodce, dopis;
 naše chata, okno, pivo, náměstí, agentura, letadlo, škola, učebnice, kavárna;
 váš vnuk, kamarád, autobus, čaj, souseď, lékař, program, les;
 vaše vnučka, zastávka, země, restaurace, banka;
 jeho pokoj, úspěch, fax, obraz, chalupa, hlava, metoda, vedoucí, bota, známka;
 její byt, mobil, partner, hlas, student, firma, taška, titul;

6. Doplňte vhodné předložky (z, odkud, do, na, v).

Дополните приведенные предлоги.

..... je David? David/(Je) ..... Anglie. Kde je voda? Voda je ..... stole. Kde je Viktor? Viktor/(Je) ..... Rusku. Kde studuje Petr? Petr/(On) studuje ..... univerzitě. Kde pracuje Jana? Jana/(Ona) pracuje ..... reklamní agentuře. Kde bude Jana večer? Jana bude večer ..... kině. Těším se ..... kamarádku ..... Brna. Zítřa budeme ..... horách. Budeme ..... tebe čekat ..... supermarketu. Byli jste už ..... Praze?

7. Vepište ke každému obrázku pozdravy odpovídající zobrazené situaci.

К каждому рисунку припишите приветствия, подходящие изображенной на нём ситуации.

8. Spojte věty podle smyslu.

Соедините предложения по смыслу.

1. Děkuji/u.	A) Jsem z Ruska.
2. Jak se to řekne česky?	B) Dobrou noc.
3. Dobrý den.	C) Na shledanou.
4. Jak se máš?	D) Nevím.
5. Jsem Lena.	E) Ujde to.
6. Dobrou noc.	F) Dobrý den.
7. Na shledanou.	G) Těší mě.
8. Odkud jste?	H) Není zač.

9. Zavolejte na ...

Обратитесь к ...

Vzor/Образец: *Ivano! Věro! Pane řediteli! Paní Martino!*

Pavla, Petra, Irenu, Lenku, Moniku, pana Malého, pana ředitele, paní Novákovou, slečnu Vydrovou, pana docenta, pana inženýra, paní inženýrku, pana řidiče, pana číšníka, paní prodavačku, paní sekretářku.

10. Doplňte do vět správné osobní zájmeno.

Дополните в предложениях личные местоимения.

Vzor/Образец: ..... mluvíme rusky. --> (My) mluvíme rusky.

- ..... je v práci.
 ..... jsou doma.
 ..... jste v restauraci?
 ..... jsem u kamaráda.
 ..... setkám se s ním zítra.
 ..... rozumíme vám.
 ..... mluví česky.
 ..... bydlí na ulici Úzká.
 ..... čekáte na nás?
 ..... chodím na univerzitu.
 ..... líbí se nám.
 ..... studujeme češtinu.
 ..... vidíš tu knihu?
 ..... vypráví hlasitě.
 ..... zavoláte nám?
 ..... vyřídíš mu informaci?
 ..... zdržuje nás.

11. Určete rod podstatných jmen.

Определите род существительных.

číšník	den	řidička	univerzita
doktor	kino	týden	učebnice
program	kniha	pokladní	metoda

knihkupectví	nemocnice	večeře	adresa
přednáška	sídlo		

12. Ptejte se na podtržené slovo.

Спросите о подчеркнутых словах.

<i>Vzor/Образец:</i> Je to jeho <u>sestra</u> .	<u>Kdo</u> je to?
Studuji/u <u>češtinu</u> .	Jsem <u>inženýr</u> .
Český prezident je <u>Václav Klaus</u> ?	Píšu <u>rodičům</u> .
Alena pracuje <u>s Pavlem</u> .	Můj kamarád čte o <u>Praze</u> .
Kupuji/u dárek <u>pro sestru</u> .	Mluví <u>s Petrem</u> .
Byli jsme tam s <u>Liborem a Vendulou</u> .	Viděli jsme <u>film</u> .

13. Upravte koncovku podstatných jmen.

Приведите правильные окончания существительных.

Čekáš tu na	bratr, přítelkyně, syn, dcera, soused, sousedka, učitel, učitelka, pán, dovolená, přednáška, večeře?
Dívají se na	autobus, letadlo, cesta, dcera, prodavač, tenis, inzerát, jízdenka, kniha.
Volá na	cizinec, cizinka, Čech, Češka, číšník, žena, muž, docent, docentka, kamarád.

14. Dejte do záporu.

Образуйте отрицательные формы глаголов.

Je tam. Mluví tady. Máme to tady. Dnes je hezky. Jsem tam sám. Bude už brzy poledne? Jsem doma. To je všechno? Budu tam čekat. Včera jsem tomu rozuměl. Ta odpověď byla správná. Dnes úterý? Chtěli jsme tam jít. Budou mít čas. Večer se vrátili. Zítřka asi přijdu. Bylo to lepší. Udělat to mohl. Řekl jste to? Je to otázka. Mohl tam zůstat? Snad začne pršet. To slovo jsem znal.

15. Přeložte s pomocí slovníku údaje v tabulce (názvy států, národností atd.) v oddíle Frazieologie na straně 23 do svého rodného jazyka.

При помощи словаря переведите данные в табл. (названия государств, национальностей и др.), приведенной в разделе «Фразеология», на свой родной язык.

CO ŘÍCT O SOBĚ?
ЧТО СКАЗАТЬ О СЕБЕ?

V této lekci se naučíte

- fráze potřebné pro předání a získání osobních dat a údajů,
- otázky a odpovědi na osobu, předmět, způsob, kvalitu, množství, místo, čas,
- časování sloves MÍT, JMENOVAT SE, STUDOVAT, MLUVIT ad.,
- koncovky podst. jm. 2. pádu jedn. č.

На этом уроке вы познакомитесь

- с необходимыми фразами для передачи и получения личных данных,
- с вопросами о лице, предмете, способе, качестве, количестве, месте, времени и ответами,
- со спряжением глаголов ИМЕТЬ, ЗВАТЬ/ НАЗЫВАТЬСЯ, УЧИТЬСЯ, ГОВОРИТЬ и др.,
- с окончаниями имен существительных родительного падежа ед. ч.

V této lekci se seznámíte

- s tvořením minulého času,
- s „vykáním“ v češtině,
- s českými neurčitými zájmeny,
- s českými základními číslovkami 1–20, 30, 40, 50–100, 1 000, 1 000 000,
- se čtením data.

На этом уроке вы познакомитесь

- с образованием форм прошедшего времени,
- с обращением на «Вы» в чешском языке,
- с чешскими неопределенными местоимениями,
- с чешскими числительными 1–20, 30, 40, 50–100, 1 000, 1 000 000,
- со чтением даты.